

ASETTAMISPÄÄTÖS SOSIAALITYÖN TULEVAISUUS SELVITYSRYHMÄLLE

Asettaminen

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö asettaa tällä päätöksellään selvityshenkilöryhmän valmistelemaan Sosiaalityön tulevaisuus -ohjelman ja sitä toteuttavat konkreettiset toimenpide-ehdotukset. Selvityshenkilöiden työn tueksi perustetaan taustaryhmä, joka voi kutsua asiantuntijoita tapaamisiin. Meneillään olevia muita kansallisia työryhmiä ja verkostoja hyödynnetään työn valmistelussa. Selvityshenkilöryhmän työ tulee yhteen sovittaa erillisen sosiaalihuollon julkista hallintotehtävää ja päätöksentekoa koskevan selvityksen kanssa.

Toimikaus

2.10.2018 – 28.2.2019

Tausta

Sosiaalityöllä on avainrooli työikäisten, työelämän ulkopuolella olevien ihmisten osallisuuden edistäjänä. Sillä on laajat liittymäpinnat koko etuus- ja palvelujärjestelmään ja siten suuri merkitys ihmisten arkipäivän sujuvuuden ja yhteiskunnan sosiaalisen eheyden turvaamisessa. Sosiaalityön toimivuudella osana palvelujärjestelmän kokonaisuutta on keskeinen merkitys valmisteilla olevan sote- ja maakuntauudistuksen tavoitteiden saavuttamisessa. Jotta sosiaalityölle varmistetaan vaikuttava paikka ja toimivat työmenetelmät muuttuvissa toimintaympäristöissä, tarvitaan ratkaisuja muutoksen tukemiseksi.

Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikon 5.6.2018 koolle kutsuman sosiaalityön pyöreän pöydän osallistajat tekivät ehdotuksia toimenpiteiksi, joista ensimmäisenä nousi esiin selvityshenkilöiden nimittäminen sosiaalityön tulevaisuuden sanoittamisen ja erityiskysymysten ratkomisen avuksi. Lisäksi todettiin tarve kansalliselle ohjelmalle tukemaan sosiaalityön muutosta, sosiaalisen vahvistamista ja asiakaslähtöistä integraatiota muuttuvissa rakenteissa.

Tavoitteet

Selvityshenkilöryhmän tulee taustaryhmän tuella kirkastaa sosiaalityön tulevaisuuden visio ja valmistella toimenpideohjelma tavoitteisiin pääsemiseksi. Selvityksen pääpainon tulee olla ratkaisukeskeisissä, ilmiöpohjaisissa ja konkreettisissa toimenpide-ehdotuksissa.

Pyöreän pöydän linjausten mukaan tulevaisuuden sosiaalityön tulee toimia asiakassuhteiden pysyvyyden mahdollistavana lähipalveluna, lähellä ihmisten arkea ja olla saavutettavissa matalalla kynnyksellä. Sosiaalityön sisältöjen on oltava selkeitä, jotta asiakkaat löytävät palveluun. Tämä tarkoittaa yhtenäisiä valtakunnallisia peruslinjauksia ja -raamituksia sosiaalityön tekemisestä, palvelutuotteista ja käsitteistä. Sosiaalityön tulee vastata asiakkaiden esittämiin toiveisiin ja tarpeisiin, joita ovat esimerkiksi toiminnallisuus, matalan kynnyksen kohtaamispaikat, kotikäynnit ja muu jalkautuva sosiaalityö sekä erilainen ryhmätoiminta. Sosiaalityön monialainen verkostoyhteistyö, monitoimijainen

työskentelytapa ja niitä tukevien rakenteiden systemaattinen valtakunnallinen kehittäminen varmistavat, että kumppanuudet saadaan tehokkaaseen käyttöön. Sosiaali- ja terveydenhuollon toisiaan täydentävää yhteistyötä (työkalupakkia ja hyviä toimintamalleja) tulee kehittää erityisesti asiakkaiden työ- ja toimintakyvyn edistämiseksi, osallisuuden ja asiakasohjauksen parantamiseksi.

Tavoitteisiin pääsemiseksi on tarpeen kartoittaa sosiaalityön käytäntötutkimukseen perustuvia työmenetelmiä ja toiminta-areenoita (esim. taloussosiaalityö, asumissosiaalinen työ, yhteisösosiaalityö, toimintamallit asiakkaiden työ- ja toimintakyvyn arvioimiseksi ja vahvistamiseksi, perhesosiaalityö työikäisten sosiaalityössä, rakenteellinen sosiaalityö ja sosiaalinen raportointi) Suomessa ja arvioida, miten niiden edellyttämä osaaminen ja systemaattinen käyttöönotto sosiaalihuollon ammattihenkilöiden työssä parhaiten varmistetaan.

Tehtävä

Selvityshenkilöryhmän tulee kirkastaa sosiaalityön visio muuttuvassa toimintaympäristössä sekä laatia konkreettiset toimenpide-ehdotukset ja tiekartta niiden toteuttamiseksi.

Työssään selvityshenkilöryhmän tulee:

- määritellä, mihin sosiaalityöllä pyritään yhteiskunnassa, yhteisöissä ja yksilöiden kohdalla;
- tunnistaa keskeiset ilmiöt ja toiminta-areenat, joiden kohdalla sosiaalityön osaamista eniten tarvitaan;
- löytää keinoja sosiaalityön tavoitteellisuuden ja vaikuttavuuden näkyväksi tekemiseen ja todentamiseen arjen perustyössä;
- esittää ratkaisuja sosiaalityön osaamistarpeisiin vastaamiseksi sekä sen vaikuttavien työmenetelmien ja monitoimijaisen yhteistyön edistämiseksi;
- esittää konkreettisia sosiaalityön ja asiakasohjauksen toimintamalleja maakunnallisessa toimintaympäristössä sekä
- huomioida erityisesti paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden tarpeisiin vastaaminen.

Organisointi

Selvityshenkilöryhmä:

- Minna Strömberg-Jakka, VTM
- Anna Metteri, YTT ja
- Pekka Karjalainen, VTL

Työryhmän tekninen sihteeri tulee STM:stä.

Kustannukset ja rahoitus

Selvityshenkilöryhmän työn korvaukset maksetaan erillisen toimeksiantosopimuksen mukaisesti momentilta 33.03.63 (eräät erillismäärärahat) lukuun ottamatta Pekka Karjalaista, jonka työskentelyn kustannukset katetaan THL:n budjetista osana tulossopimustehtävää.

Sihteerityö tehdään virkatyönä eikä sen työskentelystä makseta erillisiä palkkioita. Muut mahdolliset selvitykseen liittyvät menot maksetaan momentilta 33.03.63, projekti 5500H-STO.4029.

Perhe- ja peruspalveluministeri

Annika Saarikko

Osastopäällikkö

Markku Tervahauta

JAKELU

Päätöksessä mainitut

TIEDOKSI

erityisavustaja Elina Das Bhowmik
erityisavustaja Satu Mäki-Lassila
kansliapäällikkö Päivi Sillanaukee
STM/
- osastot,
- HPO/ryhmät
- hallintoyksikkö,
- viestintäyksikkö
- kirjaamo
THL